

Йерсиния (Yersinia)

Резюме: за 2016 година, в годишния доклад за зоонозите, 26 държави членки (ДЧ) са докладвали общо 6 861 случая на Йерсиниози, което я прави третата най-често срещана бактериална зооноза в Европейския съюз.

Yersinia enterocolitica е най-честия вид, който е докладван със следните серотипове O:3, следван от O:9 и O:8. Има известия за пет смъртни случая. За 2016 г. са докладвани 8 огнища на Йерсиниоза с причинител *Yersinia enterocolitica*.

държава	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
България	11	22	20	12	10
Гърция	-	-	-	-	-
Румъния	26	43	32	25	40

Таб. 1 Положителни за Йерсиния проби за периода 2012-2016 г. за България и съседните на нея страни

Наблюдение и мониторинг

- При хора – известяването за Йерсиниози при хората са задължително при почти всички ДЧ (изключение правят Гърция и Нидерландия), включително Исландия и Норвегия.

Белгия, Франция, Италия и Люксембург имат система за доброволно известяване, а Испания и Обединеното Кралство имат подобна на тях система, която също е за доброволно уведомяване.

Диагнозата при хората се основава на изследвани копро проби, при които са изолирани *Yersinia*.

- При животни и храна – докладването им при животни и храни не е задължително, както хранителните огнища при хората, но ДЧ ако решат да докладват го правят съгласно Директива 2003/99 от 17 ноември 2003 година, относно мониторинга на зоонозите и заразните агенти, причиняващи зоонози.

За периода 2012-2016 година са докладвани около 10 случая на хранителни огнища, като те са:

- Най-висок процент на домашни хранителни огнища са докладвали Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Полша, Португалия и Словакия;
- Най-висок процент на Йерсиниози в резултат на туристическо пътуване на граждани, е отчетено при посещение на следните държави:

дестинации като Испания, Хърватия и Гърция (ДЧ) а от третите страни – в класацията са Куба и Тайланд. Най-характерните месеци от годината, в които има пиков бум на Йерсиниози това са месеците от май до август.

Видове Йерсиниози, които най-много са били изолирани през периода 2012-2016 година:

- *Yersinia enterocolitica* 99,1% (серотип О:3, О:9 и О:8)
- *Yersinia pseudotuberculosis* 0,9%. Данни за нея са подадени от Австрия, Чехия, Финландия, Полша, Румъния, Словакия, Швеция и Обединеното Кралство.

Мониторингови програми:

Много малко ДЧ са докладвали данни на база мониторинговите програми. Само пет ДЧ са докладвали за наличие на Йерсинии в храна (месо и месни продукти). Има шест положителни проби в мляко и млечни продукти.

Само една държава е докладвала за наличие на Йерсинии при живи животни (свине, говеда, овце и кози) и това е Италия.

Обобщение:

Йерсиниозата запазва трето място сред най-често срещаните бактериални зоонози за 2016 година. Преобладаваща е *Yersinia enterocolitica*. Най-малко са случаите на Йерсинии в храни от животински произход.

Литературен източник:

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5077>

Изготвил: д-р Силвия Пеева, главен експерт в дирекция КРОКЦ/ЦОРХВ/МЗХГ

31.01.2017 г.